

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobkyně: **JUDr. B. K.**, proti žalovanému: **Úřad městské části Praha 1**, se sídlem Vodičkova 681/12, Praha 1, zast. Mgr. Robertem Tschöplem, advokátem, se sídlem Pod Křížkem 428/4, Praha 4, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem spočívajícím v nevydání parkovacího oprávnění, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 2. 2024, č. j. 10 A 152/2023-45,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Přehled dosavadního řízení

[1] Žalobou na ochranu před nezákonným zásahem se žalobkyně domáhala, aby Městský soud v Praze určil, že zásah žalovaného spočívající v zamítnutí žádosti žalobkyně o vydání parkovacího oprávnění pro silniční vozidlo značky RENAULT Megane, RZ X, ev. č. žádosti P1/2023/115427, jež bylo žalobkyni oznámeno sdělením žalovaného v e-mailu ze dne 20. 10. 2023 (dále též „nevydání parkovacího oprávnění“), byl nezákonným zásahem.

[2] Nadepsaným rozsudkem městský soud rozhodl, že zásah žalovaného spočívající v nevydání parkovacího oprávnění byl nezákonný. Shledal, že v posuzovaném případě žalobkyně splnila podmínky pro vydání parkovacího oprávnění stanovené v Metodice obsahující pokyny pro výdej rezidentního parkovacího oprávnění s názvem „*Dlouhodobá parkovací oprávnění do zón placeného stání v hl. m. Praze, Popis oprávnění a pokyny pro jeho*

získání – veřejná verze“ vydané magistrátem. Žalovaným dovozovaná snaha žalobkyně obcházet právní regulaci z dostupných podkladů nevyplývá. Žalovaný tvrzené obcházení práva dostatečně nekonkretizoval a navíc jej dovozoval ze skutečností, jež nastaly až po 20. 10. 2023, tedy mimo časový rámec posuzované věci.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalobkyně

[3] Proti tomuto rozsudku podal žalovaný (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost. Namítl, že postupoval v souladu s právními předpisy a pokyny nadřízeného správního orgánu (Magistrátu hl. m. Prahy). Žalobkyně podala dne 17. 10. 2023 prostřednictvím klientské zóny žádost o vydání parkovacího oprávnění, přičemž k této žádosti předložila Smlouvu o výpůjčce vozidla ze dne 12. 1. 2022 ve znění dodatku č. 1 ze dne 27. 10. 2022. Stěžovatel měl pochybnost o tom, zda tato Smlouva o výpůjčce není uzavřena za účelem obcházení právní úpravy a vyhnutí se vyšší platbě za abonentní oprávnění, proto žádost zamítl a odůvodnil to. Žalobkyně podala dne 19. 10. 2023 prostřednictvím klientské zóny opakovanou žádost o vydání parkovacího oprávnění, přičemž k této žádosti předložila Smlouvu o pronájmu vozidla. Rychlost, s jakou žalobkyně reagovala, vzbudila u stěžovatele další pochybnosti o účelovosti tohoto jednání. Stěžovatel proto tuto žádost dne 20. 10. 2023 opět zamítl. Sdělení důvodu o zamítnutí žádosti o vydání parkovacího oprávnění je jako úkon podle části čtvrté správního řádu třeba považovat za méně formalizovaný úkon správního orgánu. Dle § 155 odst. 3 ve spojení s § 154 správního řádu byl stěžovatel povinen žalobkyni o důvodech, které jej k zamítnutí žádosti vedly, povinen písemně uvědomit až na požádání. Žalobkyně požádala stěžovatele o sdělení důvodu, který brání vydání parkovacího oprávnění prostřednictvím elektronické pošty (e-mailu) dne 2. 11. 2023. Na tuto žádost reagoval stěžovatel dne 6. 11. 2023, kdy žalobkyni sdělil, že její žádost postupuje nadřízenému správnímu orgánu k vyjádření. Téhož dne obdržel stěžovatel sdělení nadřízeného správního orgánu, dle kterého se *„jedná o smlouvu, která byla uzavřena zcela účelově“* se závěrem: *„doporučujeme žadatele rezidentní parkovací oprávnění pro předmětný vůz nevydat.“* Tyto závěry zcela korespondují s důvodem zamítnutí, který byl uveden v klientské zóně 20. 10. 2023. Stěžovatel tak ve věci postupoval bez zbytečného odkladu, v souladu se zákonem a zásadami činnosti veřejné správy a současně respektoval pokyn nadřízeného správního orgánu.

[4] Žalobkyně ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že stěžovatel v rozporu se svými původními tvrzeními nyní předkládá novou verzi odůvodnění odmítnutí žádosti žalobkyně, a to že postupoval podle pokynu nadřízeného správního orgánu. Písemnost ze dne 6. 11. 2023, přiložená stěžovatelem ke kasační stížnosti, hodnotí jednání žalobkyně jako obcházení právní úpravy pouze na základě domněnek a diskriminačních tvrzení. Navíc tato písemnost je v průběhu řízení předložena prvně, a to až po vydání napadeného rozsudku. Jelikož veškeré skutečnosti uvedené v kasační stížnosti jsou tvrzeny až po vydání napadeného rozsudku, navrhuje žalobkyně, aby kasační stížnost stěžovatele byla posouzena jako nepřipustná podle § 104 odst. 4 s. ř. s. V případě, že by k uvedeným skutečnostem soud přihlédl, má žalobkyně za to, že uvedené skutečnosti nelegitimizují postup stěžovatele a jeho kasační stížnost by měla být zamítnuta jako nedůvodná.

[5] Žalobkyně také zdůraznila, že několikrát žádala Magistrát hl. m. Prahy i stěžovatele o opatření proti nečinnosti, případně podávala stížnosti. Jak plyne z přiložených výňatků z vyjádření obou subjektů, Magistrát stěžovatele opakovaně tvrdil, že v případě

pokračování

vyřizování žádosti o vydání parkovacího oprávnění ve vztahu k jednotlivým úřadům městských částí magistrát není nadřízeným správním orgánem, zatímco stěžovatel ve svých vyjádřeních uvádí opačné tvrzení.

III. Posouzení kasační stížnosti

[6] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti dle § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[7] Kasační stížnost není důvodná.

[8] Mezi stranami je sporné to, zda městský soud správně posoudil otázku, postupoval-li stěžovatel v souladu s právem, nevydal-li žalobkyni na základě její žádosti ze 17. 10. 2023 (popř. dle stěžovatele 19. 10. 2023) požadované parkovací oprávnění.

[9] Podle § 23 odst. 1 písm. c) zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, může obec pro účely organizování dopravy na území obce vymezit v nařízení obce oblasti obce, ve kterých lze místní komunikace nebo jejich určené úseky užít za cenu sjednanou v souladu s cenovými předpisy k stání silničního motorového vozidla fyzické osoby, která má místo trvalého pobytu ve vymezené oblasti, nebude-li tímto užitím ohrožena bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích a jiný veřejný zájem.

[10] Stěžovatel se odvolává na metodiku Magistrátu hl. m. Prahy obsahující pokyny pro výdej rezidentního parkovacího oprávnění s názvem „*Dlouhodobá parkovací oprávnění do zón placeného stání v hl. m. Praze, Popis oprávnění a pokyny pro jeho získání – veřejná verze*“ (dále jen „Metodika“). Ta v oddílu 1. 5. odst. 1 stanoví, že fyzická osoba (žadatel) musí mít místo trvalého pobytu v příslušné oblasti zón placeného stání. Občané ČR podle pododdílu 1. 5. 1. odst. 1 dokládají k žádosti platný občanský průkaz nebo platný cestovní pas; v případě on-line žádosti přes webový portál jsou žadatelé zpravidla ztotožnění (elektronická identita občana nebo předchozí ztotožnění úřadem).

[11] Metodika v oddíle 1. 5. odst. 2 dále požaduje, aby měl žadatel právní vztah k vozidlu, pro které je parkovací oprávnění vystavováno. Podle oddílu 1. 5. 2. odst. 11: „*Žadatel má vozidlo dlouhodobě v užívání na základě jiného právního titulu (např. nájem, výpůjčka, výprosa, věcné břemeno atd.) nejméně na dobu platnosti parkovacího oprávnění: předkládá se ORV, popř. výpis z ORV podepsaný a opatřený datem stvrzující platnost uvedených údajů, s úředním překladem do češtiny (není nutný pro slovenštinu), a písemnou smlouvu zakládající právo k dlouhodobému užívání.*“ (Zvýraznění doplnil NSS.)

[12] Ze soudního a správního spisu vyplynulo, že žalobkyně podala dne 17. 10. 2023 (popř. 19. 10. 2023) prostřednictvím klientské zóny (webových stránek hl. m. Prahy určených k úhradě parkovného <https://parking.praha.eu/>) žádost o vydání (prodloužení)

parkovacího oprávnění pro shora uvedené vozidlo k stání na území stěžovatele. K žádosti žalobkyně přiložila občanský průkaz prokazující místo trvalého pobytu na území městské části Praha 1, osvědčení o registraci vozidla, smlouvu o výpůjčce vozidla ze dne 12. 1. 2022, včetně dodatku č. 1 ze dne 27. 10. 2022 prokazující právní titul k užívání vozidla, výpis z obchodního rejstříku vlastníka vozidla a výpis z živnostenského rejstříku vlastníka vozidla. Dle vyjádření zástupce žalobkyně u jednání před městským soudem dne 29. 2. 2024 uvedené dokumenty žalobkyně zaslala stěžovateli již 17. 10. 2023. Stěžovatel uvedenou žádost evidovanou pod číslem P1/2023/115427 zamítl sdělením v e-mailu ze dne 20. 10. 2023 s odůvodněním, že „*tato smlouva se neshoduje s pokyny HLM Praha, smlouva je určena o pronájmu vozidla od ... do data vrácení vozidla*“.

[13] Stěžovatel odepřel žalobkyni vydání parkovacího oprávnění na základě závěru, že s ohledem ke konkrétním skutkovým okolnostem se jednalo ze strany žalobkyně o případ zneužití práva za účelem obcházení organizace dopravy na území obce ve smyslu § 23 zákona o pozemních komunikacích. Takové zjištění, je-li dostatečně podloženo, může být legitimním důvodem nevydání parkovacího oprávnění (viz např. rozsudek NSS ze dne 31. 10. 2019, č. j. 1 As 10/2019-32). V nyní posuzované věci však nebylo obcházení zákonné úpravy stěžovatelem prokázáno. V e-mailu ze dne 20. 10. 2023, jímž byla žalobkyně vyrozuměna o nevydání parkovacího oprávnění, stěžovatel jako důvod uvedl: „*tato smlouva se neshoduje s pokyny HLM Praha, smlouva je určena o pronájmu vozidla od ... do data vrácení vozidla*“. Jak vyplynulo z obsahu spisu, žalobkyně podala na podzim a v zimě roku 2023 celou řadu žádostí. K žádosti z 17. (popř. 19.) 10. 2023 přiložila mimo jiné i smlouvu o výpůjčce vozidla ze dne 12. 1. 2022 včetně dodatku č. 1 ze dne 27. 10. 2022 (dále též „smlouva o výpůjčce“) prokazující právní titul žalobkyně k užívání vozidla. Toto tvrzení žalobkyně stěžovatel v řízení před městským soudem nerozporoval, a to ani při ústním jednání ve věci, kde byla uvedená smlouva o výpůjčce provedena jako důkaz. Stěžovatel až v kasační stížnosti nově uvádí, že jelikož žádost ze dne 17. 10. 2023 byla zamítnuta z důvodu pochybností o tom, zda smlouva o výpůjčce není uzavřena za účelem obcházení právní úpravy, přiložila žalobkyně k opakované žádosti ze dne 19. 10. 2023 smlouvu o pronájmu téhož vozidla. Dle stěžovatele rychlost, s jakou žalobkyně předložila jinou smlouvu, vzbudila další pochybnosti o účelovosti tohoto jednání. Tato stěžovatelem uváděná smlouva o pronájmu však není součástí správního spisu ani nebyla v průběhu řízení před městským soudem předložena a ani navržena k provedení jako důkaz (ostatně to nečiní stěžovatel ani nyní v řízení o kasační stížnosti). Při jednání před městským soudem dne 29. 2. 2024 nevyjasnil stěžovatel důvody odmítnutí žádosti z 19. 10. 2024, když setrval na svém stanovisku vyjádřeném v písemném podání a navrhl důkazy vztahující se k odmítnutí žádosti žalobkyně ze dne 20. 11. 2023, tedy žádosti odlišné. K dotazu soudu, zda může předložit dokumenty přiložené k žádosti ze dne 19. 10. 2023, uvedl, že těmito nedisponuje. Jak již bylo uvedeno výše, stěžovatel v průběhu řízení před správním orgánem a městským soudem nerozporoval tvrzení žalobkyně, že podklady k žádosti ze dne 19. 10. 2023 byly předloženy již 17. 10. 2023. Městský soud tedy nepostupoval nezákonně, když z uvedených, mezi stranami nesporných, okolností vyšel při posouzení otázky, zda žalobkyně splnila všechny podmínky stanovené metodikou pro vydání parkovacího oprávnění.

[14] Jak zdůraznil městský soud, předmětem řízení v nyní posuzované věci je určení, že nevydání parkovacího oprávnění na základě žádosti žalobkyně ze dne 19. 10. 2023 bylo

pokračování

ze strany stěžovatele nezákonným zásahem. Stěžovatel v kasační stížnosti odůvodňuje svůj postup pokynem nadřízeného správního orgánu (Magistrátu hl. m. Prahy). K tomu dokládá e-mailovou komunikaci ze dne 6. 11. 2023. Nejvyšší správní soud však z tohoto skutkového tvrzení a přiloženého důkazu nemůže vycházet. Stěžovatel tvrzení, že se řídil pokynem nadřízeného správního orgánu, uplatnil poprvé v řízení o kasační stížnosti, ačkoliv mu nic nebránilo tak učinit a komunikaci s magistrátem navrhnout k důkazu již v řízení o žalobě. K takovému tvrzení Nejvyšší správní soud s ohledem na zákaz skutkových novot podle § 109 odst. 5 s. ř. s. nemůže přihlídnout (a není ani potřebné k tomu provádět dokazování). Pouze pro úplnost Nejvyšší správní soud uvádí, že ani případný pokyn nadřízeného správního orgánu by nemohl zhojit nezákonnost zásahu stěžovatele ve smyslu § 82 s. ř. s.

[15] Ze stejného důvodu zákazu skutkových novot nelze přihlídnout ani k tvrzení stěžovatele, že o sdělení důvodu, jež brání vydání parkovacího oprávnění (dle § 155 odst. 3 s. ř.) žalobkyně požádala až dne 2. 11. 2023 a dne 6. 11. 2023 byla stěžovatelem vyrozuměna, že její žádost postupuje nadřízenému správnímu orgánu. I toto tvrzení bylo uplatněno poprvé až v rámci kasační stížnosti, ač nic nebránilo jejich uplatnění v řízení před městským soudem.

[16] Na základě v řízení provedených důkazů dospěl městský soud k závěru, že žalobkyně splnila všechny podmínky pro vydání parkovacího oprávnění a zároveň nebylo ve věci prokázáno, že by žádost žalobkyně byla vedena snahou o obcházení právní úpravy. V souladu s vlastní judikaturou městský soud v bodě [39] napadeného rozsudku vyhodnotil stěžovatelem vyjádřenou obavu z možného obcházení právní úpravy (snahy neoprávněného subjektu získat parkovací oprávnění). Neshledal žádné indicie, že by se jednalo o situaci, kdy vlastník vozidla se sídlem mimo Prahu uzavře fiktivní smlouvu o výpůjčce s rezidentem městské části Praha 1, aby na tomto území mohl parkovat. Naopak i Metodika výslovně připouští možnost vydání parkovacího oprávnění pro rezidenta, který vozidlo užívá na základě smlouvy o výpůjčce. Ostatně vlastník vozidla (JUSTITIA GROUP s.r.o.) sídlí na stejné adrese na území Prahy 1, kde má bydliště žalobkyně. Nejvyšší správní soud doplňuje, že ani případná (avšak nedoložená) snaha žalobkyně vyhovět požadavku stěžovatelky předložením nové (nájemní) smlouvy na dané vozidlo by nemohla být sama o sobě důkazem obcházení právní úpravy rezidentního parkování.

[17] Vzhledem k výše uvedenému Nejvyšší správní soud neshledal pochybení v postupu městského soudu ani v jeho závěru, že stěžovatel se nevydáním parkovacího oprávnění dopustil vůči žalobkyni nezákonného zásahu.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[18] Nejvyšší správní soud shledal nedůvodnými všechny stěžovatelem uplatněné námitky, kasační stížnost je proto nedůvodná. Nejvyšší správní soud ji tedy dle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

[19] Zároveň Nejvyšší správní soud rozhodl o nákladech řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, a právo

na náhradu nákladů řízení proto nemá. Procesně úspěšné žalobkyni pak nevznikly v řízení o kasační stížnosti žádné uplatnitelné náklady.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. listopadu 2024

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu